

КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

СХВАЛЕНО

вченою радою КНЗ «ЧОПОПП
Черкаської обласної ради»
протокол № __ від _____ 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом КНЗ «ЧОПОПП
Черкаської обласної ради»
№ __ від _____ 2024 року

**Легко та ефективно розвиваємо
цифрову компетентність педагогів**
(тематичний курс підвищення кваліфікації за вибором
педагогічних працівників)

Розробник: Норкіна Олена Валеріївна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної освіти та
професійного розвитку педагогів
комунального навчального закладу
«Черкаський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних
працівників Черкаської обласної ради»

Експерти: Андрющенко Тетяна
Костянтинівна, завідувач кафедри
дошкільної освіти та професійного
розвитку комунального навчального
закладу «Черкаський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних
працівників Черкаської обласної ради»,
доктор педагогічних наук, професор
Терех Оксана Яківна, учитель
математики Першої міської гімназії
Черкаської міської ради Черкаської
області

Черкаси
2024

Пояснювальна записка

Актуальність програми тематичного курсу «Легко та ефективно розвиваємо цифрову компетентність педагогів» (далі програми) зумовлена сучасними динамічними змінами в освіті України та прийняттям нормативних документів таких як Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Впровадження інноваційних ідей в освітній процес потребує розвитку креативного мислення його учасників, яке у ХХІ столітті стає необхідною навичкою для навчання і викладання.

Розробці програми тематичного курсу сприяло те, що вона буде корисною для педагогічних працівників і розвитку їхньої цифрової компетентності, оскільки глобальна економіка та робочі місця в епоху цифрових технологій вимагають нових знань, навичок і компетентностей. Як навчальні програми, так і методи викладання та навчання повинні добре відповідати новим потребам школярів і суспільства.

Програму тематичного курсу «Легко та ефективно розвиваємо цифрову компетентність педагогів» розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року №1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників», Постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 2018 року №800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», професійних стандартів за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Мета курсу:

- сформуванню позитивного ставлення до цифрових технологій;
- розвивати цифрову компетентність для вирішення освітніх проблем;
- удосконалити професійну компетентність педагогічних працівників щодо успішного використання цифрових інструментів і ресурсів у процесі викладання та навчання.

допомогти вчителям і отримати досвід, уміння та навички, необхідні для

Завдання курсу:

Систематизувати знання щодо:

- сутності поняття «цифрова компетентність» та
- особливості розвитку цифрової компетентності педагогів.

Сформувати вміння:

- позитивного ставлення до цифрових технологій;
- розвивати цифрову компетентність для вирішення освітніх проблем;
- ефективно використовувати цифрові інструменти та ресурси у процесі викладання та навчання;
- організовувати продуктивну навчальну діяльність із розвитком креативності;

- працювати в малих групах, взаємодіяти з колективом, знаходити спільні рішення поставлених проблем у цифровій комунікації.

Розвинути установки до:

- розвитку цифрової компетентності педагогів;
- використання у щоденній педагогічній діяльності цифрові інструменти та ресурси.

Очікувані результати:

- знати сутність поняття «цифрова компетентність» та особливості розвитку цифрової компетентності педагогів;
- розуміти необхідність розвитку цифрової компетентності педагога, що відповідає організаційно-нормативним і суб'єктивно-психологічним аспектам освітньої діяльності;
- вміти використання у щоденній педагогічній діяльності цифрові інструменти та ресурси;
- бути готовими до організації продуктивної навчальної діяльності на основах цифрової педагогіки;
- бути спроможними розв'язувати педагогічні завдання, спрямовані на якісний кінцевий результат.

Навчальні заняття за програмою проходять у формі онлайн-лекцій, онлайн-форумів, онлайн-практикумів.

Навчально-методичним забезпеченням програми є:

- наукові друковані та електронні джерела з проблеми основних викликів та орієнтирів сучасної освіти;
- матеріали інтерактивних лекцій, практичних занять, початкових тренінгів;
- рекомендації щодо організації та змісту самостійної роботи педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з використанням рекомендованих інформаційних та літературних джерел, можливостей дистанційного навчання (відеолекції, чати, он-лайн вправи, презентації тощо).

Курс проводиться з використанням середовища Google Meet.

Профіль програми тематичного курсу «Розвиток креативного мислення учасників освітнього процесу»	
Обсяг навчального навантаження	1 кредит ЄКТС (30 академічних годин)
Заклад освіти	Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»
Рівень програми	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти
А	Мета програми

	- сформувати позитивне ставлення до цифрових технологій; - розвивати цифрову компетентність для вирішення освітніх проблем; - удосконалити професійну компетентність педагогічних працівників щодо успішного використання цифрових інструментів і ресурсів у процесі викладання та навчання	
В	Характеристика програми	
1	Функціональна спрямованість	Підготовка педагогічних працівників до розвитку цифрової компетентності
2	Фокус програми	Акцент програми робиться на: – значенні позитивного ставлення до цифрових технологій; – розвитку цифрової компетентності для вирішення професійних і життєвих проблем; – удосконаленні вміння ефективно використовувати цифрові інструменти і ресурси у процесі викладання та навчання
3	Орієнтація програми	Програма орієнтована на розвиток й удосконалення цифрової компетентності педагогічних працівників щодо вмінь використовувати цифрові інструменти і ресурси у процесі викладання та навчання
4	Особливості програми	Програма тематичного курсу реалізується в дистанційному режимі (онлайн та офлайн) й спрямована на розкриття актуальних питань розвитку цифрової компетентності педагогів в умовах реформування освіти. Дистанційне онлайн навчання здійснюється з будь-якого пристрою з підключеною мережею Інтернет (стаціонарний комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон) за встановленим розкладом роботи в синхронному режимі. Дистанційне офлайн навчання може відбуватися за допомогою відповідних технічних засобів в асинхронному режимі у зручний для педагогів час. Проходження навчання за дистанційним спецкурсом завершується електронним тестуванням. Кожен педагог після успішного проходження навчання за програмою спецкурсу отримує сертифікат. Тривалість онлайн складової дистанційного спецкурсу складає 8 годин, а офлайн – 22 години. Загальний обсяг програми – 30 акад. годин/1 кредит ЄКТС
5	Цільова група	Цільовою групою програми є педагогічні працівники закладів освіти
С	Професійні вимоги та продовження навчання	
1	Професійні вимоги	Визначає посадова інструкція

2	Продовження навчання	Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок педагогічними працівниками закладів освіти у системі неформальної та інформальної освіти
D	Стиль та методики навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	Лекції, практичні роботи, самостійна робота, алгоритми дій, тести
2	Система оцінювання	Результати навчання за програмою оцінюються (зараховано/не зараховано) на підставі перевірки виконання практичних робіт, тестування за результатами опанування навчальних матеріалів
E	Програмні компетентності	
1	Загальні	Здатність до: – навчання та самонавчання; – пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; – застосування знань на практиці; – критичності, самокритичності; – планування та розподілу часу; – партнерської взаємодії із усіма учасниками освітнього простору; – генерування нових ідей (креативності); – виявлення, ефективного вирішення проблем; – прийому обґрунтованих рішень; – роботи в команді; – мотивації людей; – досягнення спільних цілей; – конструктивної взаємодії з іншими людьми, – прийняття та поваги; – усного та письмового спілкування рідною мовою; – адекватної оцінки і підтримки якості роботи; – використання інформаційно-комунікаційних технологій; – адаптації, діяльності в нових ситуаціях та під тиском; – діяльності з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю
2	Фахові (предметно орієнтовані)	- проявляти здатність володіти компетентностями лідера 21-го століття, усвідомлювати свою роль як лідера і фасилітатора обговорень у закладах освіти; - здатність застосовувати знання з цифрової педагогіки в практичній педагогічній діяльності; - спроможність цілеспрямованого використання цифрових інструментів і ресурсів;

		- уміння правильного використання цифрових інструментів задля залученості учнів і позитивної мотивації до навчання; - використовувати знання щодо розвитку інформаційно-цифрової компетентності учасників освітнього процесу
F	Зміст та навчальні елементи програми	
	Цифрова грамотність. Цифрова компетентність педагога, «цифровий учитель». Професійна залученість. Цифрові освітні ресурси. Навчальна діяльність. Впровадження цифрової педагогіки. Зв'язок цифрової педагогіки із цифровою компетентністю вчителя. Сприяння формуванню та розвитку інформаційно-цифрової компетентності здобувачів освіти. Врахування особливостей та потреб учнів під час навчання. Принципи універсального дизайну навчання. Цифрові інструменти вчителя. Управління класом у цифровій педагогіці.	
G	Програмні результати навчання	
	- знання сутності поняття «цифрова компетентність» та особливостей розвитку цифрової компетентності педагогів; - розуміння необхідності розвитку цифрової компетентності педагога, що відповідає організаційно-нормативним і суб'єктивно-психологічним аспектам освітньої діяльності; - вміння використовувати у щоденній педагогічній діяльності цифрові інструменти та ресурси; - здатність організовувати продуктивну навчальну діяльність на основах цифрової педагогіки; - спроможність розв'язувати педагогічні завдання, спрямовані на якісний кінцевий результат	

Навчально-тематичний план програми тематичного курсу
«Легко та ефективно розвиваємо
цифрову компетентність педагогів»
30 годин (1 кредит ЄКТС)
(дистанційна форма навчання: 8 години – онлайн, 22 години – офлайн)

Назва модуля і тем	Кількість годин				
	Всього	лекція	практикум	форум	Офлайн діяльність
Модуль 1. Цифрова педагогіка	6	1	1		4
Тема 1. Взаємозв'язок цифрової педагогіки та цифрової компетентності вчителя	2	1			1
Тема 2. Особливості та потреби учнів цифрового покоління	2		1		1
Тема 3. Цифрові інструменти для вчителя та їх оцінка	2				2
Модуль 2. Впровадження універсального педагогічного дизайну навчання	10		2		8
Тема 1. Визначення цілей та перешкод для учнів у навчанні	4		1		3
Тема 2. Залученість учнів у навчальний процес	4		1		3
Тема 3. Гнучкі методи для досягнення цілей навчання	2				2
Модуль 3. Використання цифрових інструментів та ресурсів у викладанні та навчанні	12		4		8
Тема 1. Побудова ефективної комунікації між вчителями та учнями в цифровому середовищі	2		1		1
Тема 2. Цифрові технології та технології дистанційного та змішаного навчання	2				2
Тема 3. Дієві методи навчання для кожного учня та учениці	2		1		1
Тема 4. Запровадження та використання технологій штучного інтелекту в ЗЗСО	2				2
Тема 5. Ідеї використання нейромереж для розвитку креативності педагогів та учнів	4		2		2
Рефлексія	2			1	1
Всього:	30	1	7	1	22

Список рекомендованих джерел

1. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. Київ, 2013. 28с.
2. Биков В. Ю., Лещенко М. П. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти. Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія. Харків : НТУ «ХПІ», 2016. № 4. С. 115–130.
3. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.
4. Буряк О. Цифрові інструменти в управлінській діяльності закладу загальної середньої освіти. Освітні технології. Освіта на Луганщині. 2021. № 4 (65). С. 52-60.
5. Десять хитрощів у Google-документах, щоб зробити процес створення текстів захоплюючим. URL : <https://fotc.com/ua/blog/10-hitroshiv-u-google-dokumentah/>
6. Матюшко П., Інтерактивна і цифрова педагогіка для нового покоління. URL : <http://liftzvar.com.ua/uk/content/interaktyvna-i-cyfrova-pedagogika-dlya-novogopokolinnya>
7. Морзе Н. Робота вчителя із ChatGPT: як правильно робити запити. Київ. НАПН України. 2023. URL : <https://osvita.ua/school/method/91014/>
8. Пасічник О. Штучний інтелект в освіті: три аспекти. 2023. URL : <https://osvita.ua/school/method/91077/>
9. Педагогічний дизайн засобів електронного навчання на робочому місці : монографія : [Електронне видання] / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, Т. Ю. Андрющенко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора В.С.Пономаренка, д-ра екон. наук, професора О. І. Пушкаря. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 263 с.
10. Проєкт МОН України та МЦТ України Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. 2024. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf>